

Körkarlen

OM ARBETSMATERIALET

Det här är ett arbetsmaterial till boken *Körkarlen* som ska fungera som ett stöd i undervisningen om och läsningen av boken.

I lärardelen finns information om boken och författaren, samt muntliga uppgifter. I elevdelen finns en ordlista med uppgifter, grammatikuppgifter, läsförståelsefrågor, skrivuppgifter och analysuppgifter.

OM BOKEN

Körkarlen gavs ut 1912 och är skriven av Selma Lagerlöf. Boken skrevs när Lagerlöf fick ett uppdrag att skriva om tuberkulos (TBC) av Svenska Nationalföreningen mot Tuberkulos. *Körkarlen* handlar om Edit som ligger sjuk i just tuberkulos, som då kallades lungdot. Edit är frälsningssoldat och mycket religiös. Därför tycker de som finns vid hennes säng att det är konstigt att hon ber om att få träffa David Holm, en alkoholiserad man. David Holm har dock hamnat i bråk under nyårsnatten och dött. Han träffar då den nuvarande körkarlen, mannen som ansvarar för att köra döda människor i sin vagn så att de får möta Döden. Nu ska David Holm bli den nya körkarlen, men först får han gå runt och se alla de människor han sårat under sitt liv. Selma Lagerlöf inspirerades av Charles Dickens bok *En julsaga* när hon skrev *Körkarlen*.

OM FÖRFATTAREN

Selma Lagerlöf föddes 1858 i Östra Ämtevik i Värmland, på gården Mårbacka. Hon tyckte om att läsa och skriva. Selma Lagerlöf är en av Sveriges genom tiderna mest kända författare. Hennes debutbok *Gösta Berlings saga* gavs ut 1891, men det stora genombrottet kom med *Jerusalem* (1901–1902) som handlar om en grupp människor från Dalarna som reser till Jerusalem. Boken bygger på en sann historia.

År 1909 blev Selma Lagerlöf den första kvinnan som fick Nobelpriset i litteratur, och 1914 blev hon den första kvinnan som blev invald i Svenska Akademien. Hennes böcker finns översatta till många språk.

Selma Lagerlöf var utbildad lärare och skrev en läsebok i geografi som hette *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige*. Hon var också engagerad i kampen för kvinnlig rösträtt.

Femtio år efter Selma Lagerlöfs död blev hennes brev offentliga. Då fick vi veta att Lagerlöf hade många nära vänner, men också att hon var homosexuell och älskade kvinnor.

På sidorna 153–156 kan du läsa mer om Selma Lagerlöf. Läs också gärna biografen *Selma Lagerlöf – Ett liv* skriven av Cilla Dalén och Annelie Drewsen, utgiven av Vilja förlag 2019.

INFÖR LÄSNINGEN

1. På sidan 2 finns en kort presentation av karaktärerna i boken. Gå igenom listan gemensamt inför läsningen.
2. Läs avsnittet Bakgrund på sidorna 2–3 gemensamt så att alla blir förberedda inför läsningen.

MUNTLIGA UPPGIFTER

Berätta

1. Berätta om *Körkarlen* för någon som inte läst den. Vad handlar den om? Vilka personer finns med? Vem passar den för? Vad tycker du om den?
2. Vad tycker du om övernaturliga saker i böcker?
3. Vad tror du händer efter döden?

Diskutera

1. Vad tycker ni om fantasin att någon är körkarl?
2. Vad är era tankar om Edits kärlek till David?
3. Vilken karaktär är er favorit? Varför?
4. Tror ni att människor kan förändras? Vad krävs i så fall?
5. Vad hade ni velat få veta mer om?
6. Vad tycker ni om boken? Diskutera och jämför
7. Vad tycker ni om slutet?